

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par grozījumiem ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

2022.gada 25.augusts
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums.....	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1. Pamatojums.....	3
2. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	4
3. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4
4. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt.....	4

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2016.gada 14.janvāra padomes lēmumā Nr.1/2 "Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika"".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir noskaidrot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju (turpmāk – Komersanti) un lietotāju, kā arī citu ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2016.gada 14.janvāra padomes lēmumā Nr.1/2 "Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika"" (turpmāk – Grozījumu projekts). Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot uz adresi: Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039, vai elektroniski uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz 2022.gada 9.septembrim. Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šī dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1. Pamatojums

Grozījumu projekts sagatavots, ņemot vērā energoresursu cenu dinamiku un to ietekmi uz ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksām, piedāvājot mehānismu neparedzēto izmaksu un ieņēmumu, kas saistīti ar energoresursu cenu izmaiņām, iekļaušanai tarifu aprēķinā.

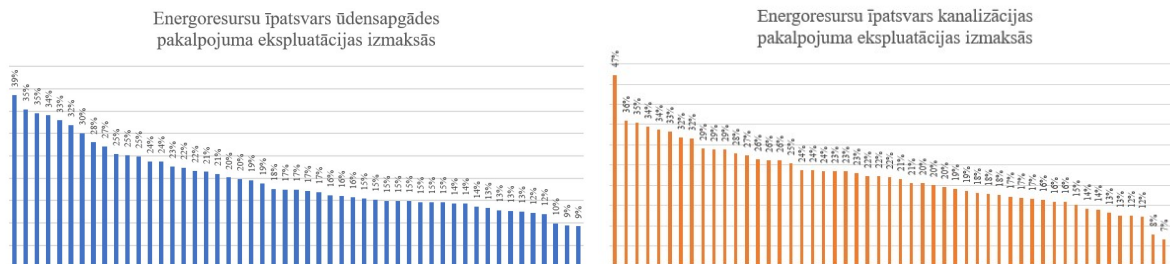
Energoresursu izmaksām ir būtisks īpatsvars ūdenssaimniecības pakalpojumu izmaksās. 2021.gadā, kad energoresursu cenas vēl nepieauga tik strauji, kā šobrīd, tās regulētajiem Komersantiem veidoja vidēji 20% no ūdensapgādes pakalpojumu ekspluatācijas izmaksām (robežās no 9% līdz 39%) un 22% no kanalizācijas pakalpojumu ekspluatācijas izmaksām (robežās no 6% līdz 47%) – 1.attēls (dati apkopoti no Komersantu 2022.gadā iesniegtajām atskaitēm). Proporciju apmērs katram Komersantam ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, tostarp no elektroenerģijas patēriņa, kas ir atkarīgs no sistēmu skaita, lieluma, iegūtā ūdens kvalitātes, ūdens apjoma, kuru nepieciešams saražot un piegādāt lietotājiem, notekūdeņu apjoma, kuru nepieciešams pārsūknēt un attīrīt, attīrāmo notekūdeņu piesārņojuma pakāpes, apdzīvotās vietas reljefa, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem u.tml.

Ņemot vērā, ka joprojām energoresursu cenas biržā dinamiski mainās un ilgākam laika periodam ir tikai aptuveni aplēšamas, nepieciešams ieviest mehānismu, kas ļautu Komersantiem atgūt ekonomiski pamatotas izmaksas, ja starp tarifu izvērtēšanas periodiem elektroenerģijas cena ir bijusi augstāka nekā ieplānota tarifu projekta aprēķinā, kā arī kompensēt lietotājiem pārmaksāto, ja elektroenerģijas cena ir bijusi zemāka nekā ieplānota tarifu projekta aprēķinā. Grozījumu projektā paredzētā pieeja ļaus samazināt administratīvo slogu gan Komersantiem, gan Regulatoram, jo Komersanti šajos dinamiskajos cenu izmaiņu apstākļos pārsvarā izvēlējušies vai bijuši spiesti noslēgt līgumus par biržas cenu, ņemot vērā, ka piedāvājumi, kas ietver fiksētu elektroenerģijas iepirkuma cenu, nereti ir bijuši ar nesamērīgi augstu cenu vai arī iepirkums ir beidzies bez rezultātiem. Ieviešot Grozījumu projektā piedāvāto mehānismu, paredzams, ka nebūs nepieciešama tik bieža tarifu pārskatīšana, kas ir labvēlīgs apstāklis arī attiecībā uz lietotājiem, jo neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus apstākļos, kad Komersantam pietiek apgrozāmo līdzekļu faktisko izmaksu noseģšanai, būs iespēja iekļaut nākamajā tarifu projekta aprēķinā. Pašlaik Komersantiem ir iespēja nepieciešamības gadījumā pārskatīt vienu izmaksu pozīciju, ja nav notikušas būtiskas izmaiņas citās izmaksu pozīcijās, pakalpojumu apjomos un Regulatora rīcībā ir dokumenti šo izmaksu pozīciju pamatojumam. Bet šāda pieeja dinamiskajos energoresursu cenu izmaiņu apstākļos rada papildu slogu gan Komersantiem, gan Regulatoram un nenodrošina pilnu izmaksu atgūšanu, jo līdz jaunu tarifu spēkā stāšanās brīdim netiek segtas faktiski radušās izmaksas, turklāt šī pieeja nenodrošina, ka, energoresursu cenām samazinoties, tās nekavējoties tiktu iekļautas jauna tarifu projekta aprēķinā.

Mehānismu neparedzēto ieņēmumu un izdevumu, kas saistīti ar energoresursu cenu izmaiņām, iekļaušanai tarifu aprēķinā paredzēts piemērot attiecībā uz Komersantiem ar spēkā esošajiem Regulatora apstiprinātajiem tarifiem, ievērtējot neparedzētos ieņēmumus un izmaksas, kas radušās

regulēto Komersantu centralizētajās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmās, kuru pakalpojumu apjomi un izmaksas tika iekļautas apstiprināto tarifu aprēķinā.

Pieeju paredzēts ieviest, dodot iespēju atgūt izmaksas, kas radušās pēc 2022.gada 1.janvāra vai pēc pēdējā tarifa apstiprināšanas, ja tarifs apstiprināts pēc 2022.gada 1.janvāra.

1.attēls. Energoresursu izmaksu īpatsvars ūdenssaimniecības pakalpojumu ekspluatācijas izmaksās 2021.gadā

Papildus iepriekš minētajam tiek vērtēta iespēja, līdzīgi kā siltumapgādes nozarē, Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā noteikt principus, kas dotu iespēju Komersantiem pašiem noteikt tarifus saistībā ar elektroenerģijas cenas izmaiņām. Pie šādas kārtības Komersanti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicētu sagaidāmos tarifus un iesniegtu Regulatoram izvērtēšanai paātrinātā kārtībā. Aicinām izteikt viedokli arī par šādu iespēju, lai kopīgi rastu risinājumu, kas ļautu maksimāli ātri un ar pēc iespējas mazāku administratīvo slodzi gan Komersantiem, gan Regulatoram pielāgoties straujajām elektroenerģijas cenu izmaiņām.

2. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Grozījumu projekta izstrādē netika iesaistītas citas institūcijas.

3. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzējus un ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājus.

4. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projekta rezultātā tiks samazināts administratīvais slogs un nodrošināta ekonomiski pamatoto izmaksu atgūšana, kā arī neparedzēto ieņēmumu atgriešana lietotājiem.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes loceklis

I. Birziņš

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

___.2022.

Nr. __ (prot. Nr. __, __.p.)

**Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2016.gada 14.janvāra
padomes lēmumā Nr.1/s “Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas
metodika”**

*Izdoti saskaņā ar likuma
"Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"
9.panta pirmās daļas 2.punktu un 25.panta pirmo daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2016.gada 14.janvāra lēmumā Nr.1/2 “Ūdensapgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis, 2016, 11.nr., 211.nr., 233.nr.; 2018, 39.nr.,161.nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt 17.¹punktu šādā redakcijā:

“17.¹ Komersants tarifu projekta aprēķinā iekļauj neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut neparedzētās izmaksas, kas radušās iepriekšējā periodā, kurš nav ilgāks par diviem gadiem, ja neparedzētie ieņēmumi vai neparedzētās izmaksas saistītas ar pakalpojumu nodrošināšanu apstiprināto tarifu aprēķinā iekļautajās centralizētajās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmās. Neparedzētās izmaksas un ieņēmumus veido izmaiņas maksājumos, ja ūdenssaimniecības pakalpojumi tiek iepirkti no cita sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja, un izmaiņas maksājumos par elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas un gāzes iegādi. Iepriekšējā perioda neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus Komersants sadala uz laika periodu, ne ilgāku par diviem gadiem, aprēķinot ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu uz attiecīgo laika posmu. Vienlaicīgi Komersants aprēķina ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu bez neparedzētajām izmaksām un ieņēmumiem.”;

1.2. papildināt 14.punktu aiz vārdiem “neparedzētās izmaksas” ar vārdiem “un ieņēmumus”;

1.3. papildināt 21.punktu aiz vārdiem “neparedzētās izmaksas” ar vārdiem “un ieņēmumus”;

1.4. papildināt lēmumu ar 80.³punktu šādā redakcijā:

“80.³ Komersants tarifu projekta aprēķinā iekļauj šīs metodikas 17.¹punktā noteiktos neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut šīs metodikas 17.¹punktā noteiktās neparedzētās izmaksas, kuras veido izmaiņas maksājumos par elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas un gāzes iegādi un kuras radušās pēc 2022.gada 1.janvāra vai pēc tarifu apstiprināšanas, ja tarifi stājušies spēkā pēc 2022.gada 1.janvāra.”;

1.5. izteikt 2.pielikumu šādā redakcijā:

Komersanta nosaukums _____

Vienotais reģistrācijas numurs _____

Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projekta aprēķins

Nr. p.k.	Posteņi	ūdens ražošana	ūdens piegāde	notekūdeņu savākšana	notekūdeņu attīrīšana
1	2	3	4	5	6
1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
1.1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums</i>				
1.1.1.	ēkas, būves				
1.1.2.	iekārtas, mehānismi				
1.1.3.	pārējie				
1.2.	<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.+4.)				
2.	<i>Personāla izmaksas</i>				
2.1.	Darba samaksa				
2.2.	Sociālās apdrošināšanas iemaksas				
3.	<i>Pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izmaksas</i>				

4.	<i>Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas</i>				
4.1.	Iepirktā ūdens izmaksas, ja pakalpojumu nodrošināšanai Komersants iepērk ūdeni no cita komersanta		X	X	X
4.2.	Attīrīšanai novadīto notekūdeņu izmaksas, ja Komersants novada savāktos notekūdeņus cita komersanta centralizētajā kanalizācijas sistēmā	X	X	X	
4.3.	Pārējās administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citur				
4.4.	Materiālu izmaksas				
4.5.	Elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas, gāzes izmaksas				
4.6.	Apsardzes izmaksas				
4.7.	Transportlīdzekļu uzturēšanas izmaksas				
4.8.	Nekustamā īpašuma nomas izmaksas				
4.9.	Apdrošināšanas izmaksas				
4.10.	Sakaru pakalpojumu izmaksas				
4.11.	Kancelejas preču iegādes izmaksas				
4.12.	Personāla apmācību izmaksas				
4.13.	Juridisko pakalpojumu izmaksas				

4.14.	Vides stāvokļa kontroles izmaksas				
4.15.	Dienesta komandējumu izmaksas				
4.15. ¹	Ūdens un notekūdeņu uzskaites mēraparātu iegādes un verifikācijas izmaksas				
4.15. ²	Dūņu utilizācijas izmaksas				
4.16.	Pārējās izmaksas				
4.17.	Nodevu maksājumi				
5.	<i>Ūdens zudumu izmaksas</i>	X		X	X
6.	<i>Nodokļu maksājumi</i>				
7.	<i>Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa</i>				
8.	<i>Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 13. un 78.punktu</i>				
Izmaksas kopā, EUR (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.-8.)					
9.	<i>Apgrozījuma rentabilitāte</i>				
9. ¹	<i>Neparedzētās izmaksas un ieņēmumi saskaņā ar metodikas 17.¹punktu</i>				

	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR				
10.	Kopējais centralizētajā ūdensapgādes inženiertīklā padotā ūdens apjoms, m ³		X	X	X
11.	Lietotājiem piegādātā ūdens apjoms, m ³	X		X	X
12.	No lietotājiem savākto notekūdeņu apjoms, m ³	X	X		

EUR/m³

EUR/m³

EUR/m³

Ūdens ražošanas tarifs	Ūdens piegādes tarifs	Notekūdeņu savākšanas tarifs	Notekūdeņu attīrīšanas tarifs
Ūdensapgādes pakalpojumu tarifs		Kanalizācijas pakalpojumu tarifs	
Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifs			

Datums ____.

Persona, kura
tiesīga
pārstāvēt
Komersantu

paraksts un tā atšifrējums”

1.6. izteikt 4.pielikumu šādā redakcijā:

“4. pielikums
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
14.01.2016. lēmumam Nr.1/2

Komersanta nosaukums _____

Vienotais reģistrācijas numurs _____

Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projekta aprēķins, ja izmaksās iekļauj kapitāla atdevi

	Posteņi	ūdens ražošana	ūdens piegāde	notekūdeņu savākšana	notekūdeņu attīrīšana
	Kapitāla izmaksas, EUR (1.+2.)				
1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
1.1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums</i>				
1.1.1.	ēkas, būves				
1.1.2.	iekārtas, mehānismi				
1.1.3.	pārējie				
1.2.	<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
2.	<i>Kapitāla atdevē</i>				
	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (3.+4.+5.)				
3.	<i>Personāla izmaksas</i>				
3.1.	Darba samaksa				
3.2.	Sociālās apdrošināšanas izmaksas				

4.	<i>Pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izmaksas</i>				
5.	<i>Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas</i>				
5.1.	Iepirkta ūdens izmaksas, ja pakalpojumu nodrošināšanai Komersants iepērk ūdeni no cita komersanta		X	X	X
5.2.	Attīrīšanai novadīto notekūdeņu izmaksas, ja Komersants novada savāktos notekūdeņus cita komersanta centralizētajā kanalizācijas sistēmā	X	X	X	
5.3.	Pārējās administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citur				
5.4.	Materiālu izmaksas				
5.5.	Elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas, gāzes izmaksas				
5.6.	Apsardzes izmaksas				
5.7.	Transportlīdzekļu uzturēšanas izmaksas				
5.8.	Nekustamā īpašuma nomas izmaksas				
5.9.	Apdrošināšanas izmaksas				
5.10.	Sakaru pakalpojumu izmaksas				
5.11.	Kancelejas preču iegādes izmaksas				
5.12.	Personāla apmācību izmaksas				

5.13.	Juridisko pakalpojumu izmaksas				
5.14.	Vides stāvokļa kontroles izmaksas				
5.15.	Dienesta komandējumu izmaksas				
5.15. ¹	Ūdens un notekūdeņu uzskaites mēraparātu iegādes un verifikācijas izmaksas				
5.15. ²	Dūņu utilizācijas izmaksas				
5.16.	Pārējās izmaksas				
5.17.	Nodevu maksājumi				
6.	<i>Ūdens zudumu izmaksas</i>	X		X	X
7.	<i>Nodokļu maksājumi</i>				
7. ¹	<i>Neparedzētās izmaksas un ieņēmumi saskaņā ar metodikas 17.¹punktu</i>				
8.	<i>Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 13. un 78.punktu</i>				
Pilnās izmaksas kopā, EUR (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.-8.)					
9.	Kopējais centralizētajā ūdensapgādes inženiertīklā padotā ūdens apjoms, m ³		X	X	X
10.	Lietotājiem piegādātā ūdens apjoms, m ³	X		X	X

11.	No lietotājiem savākto notekūdeņu apjoms, m ³	X	X		
-----	--	---	---	--	--

EUR/m³

EUR/m³

EUR/m³

Ūdens ražošanas tarifs	Ūdens piegādes tarifs	Notekūdeņu savākšanas tarifs	Notekūdeņu attīrīšanas tarifs
Ūdensapgādes pakalpojumu tarifs		Kanalizācijas pakalpojumu tarifs	
Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifs			

Datums ____ . ____ . ____ .

Persona, kura
tiesīga
pārstāvēt
Komersantu

paraksts un tā atšifrējums”

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes loceklis

I. Birziņš